

PROSLAVA KIRVAJA U RAVNIKU

Kada Katolička crkva slavi u cijelome svijetu blagdan Sv. Apostola Petra i Pavla, 29. i 30. lipnja, tom velikom slavlju raduju se svake godine i mještani Ravnika, jer je u njihom selu tada veliko veselje, kirvaj.

Ucrki iz Ravnika nalazi se velika oltarna slika posvećena Sv. Apostolima Petru i Pavlu, zaštitnicima ovoga sela, kojoj Ravničanje dolaze i traže potrebite milosti kako za svoje selo, tako i za svoju obitelj.

Apostoli Petar i Pavao bili su vrlo jednostavni ljudi koji su živjeli svoje kršćanstvo površinski, slični većini nama, sve dok nisu doživjeli obraćenje. Petar je bio ribar, a Pavao teolog. Kada su doživjeli preokret i počeli slijediti Krista, živjeći u pravom smislu riječi svoju vjeru, propovjedajući Božju riječ bez straha, obojica su postala prvaci apostolski u Katoličkoj crkvi, lijep kršćanski primjer za sve nas. Od tada pa i danas, u njih je vje-rovalo i vjeruju milijuni ljudi, slijede ih i časte u cijelome svijetu. U znak poštovanja, kršćani nose s ponosom imena ova dva velika sveca, U zajednici karaševskih Hrvata u Rumunjskoj kršćansko ime „Petar“ je jedan od muških imena koji se najčešće susreće pored imena Milja i Marjan.

Svako selo u kojem žive karaševski Hrvati ima jedan dan u godini kada slavi svoj župni blagdan, kirvaj, a Ravnik je prvo selo koje započinje ovu lijepu proslavu, 29. i 30. lipnja. Već nekoliko dana prije kirvaja, većina mještana koji rade u inozemstvu

Ravnik

vraća se svojim domovima, kako bi ih lijepo uredili i spremili dobru

Sursa: www.zupa-simici.org

gozbu za svoju rodbinu i prijatelje iz susjednih sela. Poslije dobre gozbe i lijepog druženje slijedi igranka, za koju se i ove godine pobrinulo Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, napravivši ugovor s formacijom „Zorana Birte“, koja je svirala na prvi i drugi dan kirvaja s početkom od 19. sati. Lijepo veselje i druženje trajalo je sve do kasno u noć, a tada su umorni mještani i gosti krenuli svojim domovima uz lijepi pozdrav i obećanje da će se ponovo sresti, ako ne ranije, onda bar na sljedećem kirvaju.

Slavića-Maria Muselin

UREĐNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Slobodan GERA

Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URŠUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Slobodan GHERA

Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL;

Daniel LUCACELA; Slavića-Maria MUSELIN; Maria LAJCHICI

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URŠUL

Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U ovom broju / În acest număr:

INTERVJU...

str. 3
pag. 3

UIȚE BANU'...

str. 9
pag. 9

SEMINAR U HRVATSKOJ

str. 10
pag. 10

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XIX
Broj: 88.
srpanj 2012.
Anul: XIX
Nr.: 88
iulie 2012

SREDNJOVJEKOVNI FESTIVAL I PROETNICA U SIGIȘOARI

Ovogodišnji festival ProEtnica, koji je trebao biti organiziran u kolovozu 2012. godine u Sighișoari, održan je u razdoblju od 20. do 22 srpnja, u istom gradu, u okviru tradicionalnog Srednjovjekovnog festivala.

nastavak na 2 str.

SREDNJOVJEKOVNI FESTIVAL I PROETNICA U SIGIȘOARI

Ovogodišnji festival ProEtnica, koji je trebao biti organiziran u kolovozu 2012. godine u Sighișoari, održan je u razdoblju od 20. do 22 srpnja, u istom gradu, u okviru tradicionalnog Srednjovjekovnog festivala.

Jedan od razloga spajanja ova dva prestižna sigošoarska festivala nalazi se u nemogućnosti Međuetničkog Kulturalnog Središta, organizatora ProEtnice, da izbori dovoljno novčanih sredstava za održavanje zasebne edicije Festivala etničkih manjina u Rumunjskoj.

Čuveni „Srednjovjekovni festival“ iz Sighișoare okupio je i ove godine više tisuća gledatelja i na najbolji je način otkrio bogatu srednjovjekovnu baštinu i tadašnji duh ovoga grada. Za vrijeme trodnevnog festivala, tvrđava iz Sighișoare transformirala se u jednu veliku scenu za šetanje ili dvobojo raznih srednjovjekovnih kavalira, vitezova ili kraljevića narođanih s mačevima, budovanima, srpskim ali i drugim zastrašujućim medijevalnim oružjem. Mogle su se još opaziti na ovoj kulturnoj manifestaciji koja oživljava srednjovjekovno vrijeme i razne ratne kočije, redovnici, vještice i inkvizitori, dvorske lude i čudnovate sprave za mučenje. Turisti iz svih krajeva svijeta su i sami mogli unajmiti razne medijevalne kostime kako bi bili u skladu s duhom festivala.

Organizatori su turistima i publici priredili i druga iznenađenja, a jedno od njih je bila i „sosija“ grofa Vlada Tepeša koja je gledatelje čekala na ulazu u tvrđavu. Muzičke formacije koje su pjevale na festivalu bile

Za vrijeme Srednjovjekovnog festivala

su kako autohtone, tako i iz drugih država, s time što je srednjovjekovna glazba bila u prvom planu.

Za vrijeme festivala, u subotu, predsjednik potkomisije Evropske nagrade iz okvira Parlamentarnog Skupa Vijeća Europe, sir Alan Meale, i načelnik njemačkog grada Hünfeld, dr. Eberhard Fennel, uručili su načelniku Sighișoare Nagradu Europe te je zahvaljujuće tome Sighișoara postala prvi rumunjski grad okruжен s ovim odličjem. „Danas je velika čast i radost slaviti dodjelu ove nagrade koju Evropsko vijeće uručuje Sighișoari.

Ova nagrada postoji od 1955. godine i smatrana je najvećim odličjem koji se dodjeljuje mjesnim zajednicama za djelatnost na evropskom nivou.

Grad Sighișoara-dobitnik Nagrade Europe

Zajedno sa mnom su došli i brojni članovi Europskog parlamenta, koji nisu oklijevali krenuti na ovaj dugack put da bi zajedno s vama slavili ovaj događaj“, izjavio je Sir Alan Meale u okviru ceremonije.

Tijekom ove kulturne manifestacije su i etničke manjine prikazale glavne sastojnice društvenog, kulturnog i duhovnog života kulture koju predstavljaju putem muzičkih spektakla, plesova, parada narodnih nošnji i specifičnih običaja. Hrvatsku zajednicu iz Rumunjske je na XX ediciji Srednjovjekovnog festivala dostoјno predstavila Karaševska zora, formacija Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, čiji je instruktor Zoran Giurgulena. Karaševska je zora nastupila u subotu 21. srpnja, u popodnevним satima, i stekla je mnogobrojne aplauze stručnjaka i brojnih gledatelja. Zahvaljujući mladićima Karaševske zore, koji su za vrijeme nastupa majstorski izveli naše stare popijevke i plesove, ali i neumornom zalaganju instruktora formacije, karaševski je folklor odjeknuo i na glavnoj sceni srednjovjekovne tvrđave u cijelom svom sjaju.

Festival ProEtnica je najveći festival etničkih manjina iz Rumunjske i jedan od najvećih festivala ovakve vrste iz ovog dijela Europe. Pokrenut je 2000. godine, a Karaševska zora je nastupila na svim edicijama.

Ivan Dobra

ŠOK NAKON DRŽAVNE MATURE!

Prošlogodišnja matura bila je veliki šok za sve koji nisu uspjeli položiti taj važan ispit.

Tjednima se raspravljalo na televiziji, u novinama, u gradovima i selima o tome kako je katastrofalno to što se dogodilo, odnosno kako je školstvo u krizi, pa o uvođenju nadzornih kamera, pa teški testovi itd. Bilo je nažalost i samoubojstava zbog pada na maturi.

Zapravo, to je samo ukazalo na stvarno stanje i realnu razinu znanja učenika koji završavaju srednju školu. I svi su se ponadali da će se izvući pouke i da će se ove godine stvari vratiti donekle u normalu pa će razina prolaznosti biti veća, odnosno da će UČENICI VIŠE UČITI I TAKO BITI SPREMNI NA BUDUĆE ISPITE, ŠTO FAKULTETSKE, ŠTO ŽIVOTNE.

Nažalost, povijest se očito ponovila pa smo upravo bili svjedocima još jedne katastrofalne mature, žalosne istine o neznanju, zapravo manjka želje i volje za učenjem. Sudeći i prema katastrofalnim rezultatima maturanata srednjoškolaca Dvojezične gimnazije u Karaševu, ne možemo se čak ni ljutiti već biti žalosni. Slabi rezultati na ispitu podjednako pogađaju i zabrinjavaju i učenike, i profesore, i same obitelji učenika.

Da li je kriv preopširan pro-

Sursa: www.realitatea.net

A kakva je razina znanja sada? Pogledajmo rezultate na internetskim stranicama, pa će nam biti jasno.

S druge strane, opet se pokazalo da nema prolaza bez mukotrpnog učenja. Na sreću, opet počinje biti vrlo jasno da se znanja i prolazi na ispitima ne mogu kupiti novcem, autom ili nečim drugim. Trebamo biti svjesni da je NAŠE ZNANJE, naša osobna iskaznica za budućnost, za ono čime ćemo se baviti u životu. Hoćemo li tu iskaznicu, i pritom mislim na iskaznicu našeg znanja, rado pokazati, ovisi o nama.

Maria Laťchci

BOGATSTVO MJESECA SRPNJA

Mjesec srpanj sedmi je mjesec u godini, a poznat u našemu kraju kao mjesec juli.

Njegov naziv u hrvatskom jeziku dolazi od riječi „srp“, poljoprivredni alat s kojim se nekada žito ručno žnjalo. Na latinskom jeziku „juli“ je dobio naziv zbog toga jer je u tom mjesecu bio rođen Julije Cezar.

Kao što svaki mjesec ima svoje svetkovine, tako i ovaj mjesec ima u našim krajevima lijepo proslavlje imendana i zaštitnika sela, iako nije prepun blagdana. Nakon sv. Ilijе proroka (20. srpnja), svoj imendan slave i Marije Magdalene (22. srpnja), Line, kako ih u nas nazivaju, zatim se slavi Sv. Apostol Jakov (25. srpnja), kada Nermić slavi svoga zaštitnika sela i veliku proslavu krvjave; 26. srpnja svoj imendan slave Ane (Sv. Joakim i Ana), 29. srpnja se u našem kraju spominje i dan Sv. Marte, a toga dana svoj imendan slave sve osobe ženskog roda koje nose ime Marta.

Obavljenja žetva pšenice

Pored toga što je najtoplji mjesec u godini i najpovoljniji za godišnje odmore, u našem kraju mjesec srpanj je najpoznatiji po tome što je tada period žetve i vršidbe, ali i mjesec u kojem je najpovoljnije uspjeti prikupiti svo sijeno s polja. 20. srpnja, karaševski Hrvati štuju sv.

Iliju proroka, sveca kiše i grmljavine i ljudi na ovim prostorima čvrsto vjeruju kako na ovaj dan se ne smije raditi, pogotovo u polju, jer sigurno neće biti blagoslova datog rada i da prvom kišom ili prvim gromovima, taj rad će bit uništen.

Slavić-Maria Muselin

NA SEMINARU U HRVATSKOJ

Srpanj je mjesec i veoma su velike vrućine kako u zraku, tako i u mojoj duši...

Ispređ mene se nalaze slike sa Seminara za učitelje i nastavnike pripadnike hrvatske nacionalne manjine, iseljence i Hrvate u BiH. Na seminaru održanom u Vodicama bili su prisutni učitelji i profesori hrvatske nacionalnosti iz Australije, Austrije, Bosne, Kanade, Italije, Mađarske, Rumunjske i Slovenije, dakle ljudi koji žive i rade u tako različitim državama i kontinentima ali spojeni po svojoj nacionalnosti i ljubavi prema hrvatskom materinskom jeziku i kulturi.

Od nas, iz Rumunjske, na seminaru su sudjelovali lancov Gheorghe, Radici Mirela, Todor Mihai i Vlasic Marija. U programu ovoga stručnog skupa su se nalazile zanimljive teme, kao na primjer: Hrvatska usmena književnost, Biološka raznolikost Hrvatske, Biblija, jedan mogući pristup odgojno – obrazovnom procesu, Glagoljica – pismo Hrvata, Narodni plodovi i pjesme Hrvatske uz Lado (ansambl narodnih plesova i pjesama) itd. Sve su ove teme toliko privlačne bile da, bez obzira što je more udaljeno od mjesta održavanja seminara samo nekoliko koraka, sudionici su uvijek preferirali biti na seminaru i slušati zanimljiva predavanja iz hrvatskog jezika i književnosti, iz hrvatske povijesti, zemljopisa i umjetnosti.

Prije negoli završim moje misli o seminaru, istaknut ću nekoliko ideja s kojima sam se vratila iz Hrvatske. Kao prvo, neosporno je da pripadnici hrvatske nacionalnosti, bez obzira gdje žive, sačinjavaju hrvatsku kulturnu baštinu, hrvatsko bogatstvo. Jezik što ga govore karaševski Hrvati

u Rumunjskoj, karaševski jezik, ali u istoj mjeri tradicionalna nošnja i stari običaji, sve je to blago s kojim se Karaševci mogu ponositi bilo gdje i u bilo koje vrijeme.. S druge strane, učitelji i profesori pripadnici hrvatske manjine su najpozvaniji da izrade udžbenike i materijale za poučavanje hrvatskog jezika jer im znanje, iskustvo i nastavnički rad pomažu da odaberu ono što je najbolje za

osvoji građu iz hrvatskog jezika i književnosti.
Na kraju, dužna sam zahvaliti Agenciji za odgoj i obrazovanje R. Hrvatske, odnosno organizatoru Seminara, što nam je pozivom na Stručni skup u Vodicama omogućila da bolje upoznamo jezik, povijest i kulturu prelijepo nam matične zemlje, kao i Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, koji nam je osigurao be-

Sudionici seminara

učenike i određenu situaciju. Na poslijetku, hrvatski jezik i književnost se mogu uspješno učiti i osvojiti u školi samo kad nastavnici zasade učenicima ljubav prema ovome predmetu, odnosno ljubav prema onome što je svoje. „Ako ljubavi nema, ništa nema“ – veli jedna stara poslovica i upravo zato nastavnik najprije mora potaknuti učenika da ljubi materinski jezik, a zatim mu mora učvrstiti koriđene i usaditi krila da bolje i efikasnije

splatni prijevoz na seminar, kao svaki put do sada...

I opet gledam zajedničku sliku sudionika seminara. Slikali smo se zadnjeg dana, neposredno prije polaska kući. Na slici vidim Katicu iz Australije, Sabinu iz Austrije, Antoniju iz Italije, Vesnu iz Kanade. Svatko se spremao putovati svome domu s ciljem da predoči učenicima znanje stećeno na seminaru u Hrvatskoj.

Maria Vlasic

posjeti predsjednika IVE Josipovića Lupaku, Klokočiću i Karaševu te o raznim drugim problemima s kojima se susreće naša organizacija.

Ivan Dobra

drugom dijelu sastanka bilo je riječ o nekim organizacijskim problemima Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, o

Koordinacijski odbor ZHR-a

Rukovodeći odbor je za vrijeme četverosatnog zasjedanja razmotrio stanje budžeta ZHR-a i problemi vezani za stanje troškova, a zatim su bili podvrgnuti analizi ovogodišnji rezultati mjesnih izbora u karaševskoj i lupačkoj općini. U

INTERVJU S PROFESOROM RADANOM, KARAŠEVSKIM KNEZOM

Bili ste mi rekli koji bi bili najveći, gorući problemi s kojima se susreće karaševska komanda, naravno, ako oni uopće postoje.

Pa gorući problemi uvijek postoje. Prvo, eto, najgorući problem je vodovod u Karaševu i Jabalču koji nema kanalizaciju, a to bi bilo, rekao bih, slično kao kad biste isprosili djevojku, učinili svadbu, a tamo nema mladoženje... Sad treba riješiti taj gorući problem, naći mladoženju, a znači da postoji ona tradicija kod nekih balkanskih naroda, mislim da to nije bilo poznato i hrvatskome narodu, da do dorasta mladoženje za mlađu je imao brigu otac, svekar. E, to su stara doba. Mi sad imamo taj problem baš s vodom i kanalizacijom, - mlađa dođe, a mladoženje nema. Sad sigurno je da se ide na taj mali rizik, a taj rizik može postati sutra jako velik. Ljudi će se snaći, oni uzimaju odgovornost na sebe, ali može biti problema, evo već ima jedan problem. Čiste se nužnici i stavarljaju se ispod Pineta, tamo. To je problem. Sad treba da budemo žandarmerija i da pratimo te neuke ljudi koji kao da se ismijavaju sami sebe jer i oni će prolaziti tuda pa će imati zadovoljstvo mirisati ono što nije ugodno mirisati? To zapravo vonja, ne mirše!

Projekt za kanalizaciju postoji, nije odobren ali postoji.

Projekt za kanalizaciju postoji, za Nermić se to pametnije učinilo, na primjer. Učinio se projekt i za opskrbljivanje vodom i za kanalizaciju, zajedno dakle. Zašto je to prijašnja administracija učinila tako da izostavi kanalizaciju, ne razumijem. Kao da nisu znali da poslije vodovoda voda treba nekamo da se slijeva, i čista i

manje čista. Tako da je to jedan od iako gorućih problema.

Drugi gorući problem je Kajć i sad opet nužda nos vodi kod predsjednika županije, kod gospodina Frunžaverdea. Ima već sedam godina otkako se mi molimo tom čovjeku da napravi ono što je on dužan napraviti, mi se ne molimo to kao da bi mi bili dužni pa on da nam pomogne, nego je, ponavljam, on dužan napraviti.

On to ne napravlja, sad istina, projekt ima, svi formaliteti su napravljeni, dokumentacija je napravena ali ne znam da li ima novac. Mi sad namjeravamo stvoriti jedno izaslanstvo, da ga tako nazovem, od svake političke stranke koja je zaradila izbore ovdje u karaševskoj općini i da idemo njemu u posjetu i da ga svi zajedno zapitamo, kako da ne kaže da ga pita samo Zajedništvo: Pitat će svi ovoga puta, pitat će i administracija i pitat će i politički predstavnici koja je stvar i što je s tim putem i dokle će nas držati tako. To je jako važan, gorući put na...

Ovako izgleda put Kajć

I nikako on to ne može shvatiti. On je mislio da će od vlade dobivati novac za taj put i nikad ga neće napraviti. Sami su otkrili tu politiku, njihov stav prema tom putu jer mi je rekao onaj Rusu, ne? „gospodine Radan, koji vrag još tim putem hoda, tko to još koristi?“ Ja sam mu onda odgovorio da mi koristimo taj put.

Treći gorući problem bili bi poljodelski putevi. Sad da budem iskren, neki putevi su označeni da su napravljeni i kad otiđete na teren, na lice mjesta, oni nisu napravljeni. To je drugi problem, to se treba riješiti službeno, to ne možemo riješavati ovako, dobro, nije dobro, zadovoljni nezadovoljni, tu treba stručnjaci da kažu svoju riječ. Da li se to napravilo po nekom projektu, da li je projekt uopće poštovan, da li je urađeno onako kako treba.

Što se tiče nogometu, ili da izbjegnemo to pitanje...

Ne možemo ga izbjegnuti jer je on isto toliko gorući!

Onda bih Vas zamolio da mi kažete što će biti s nogometom u Karaševu. Koja je tu situacija, da li će igrati Starigrad ili Prolaz ili i jedna i druga, i hoće li karaševska komanda financijski podržati jednu ekipu?

Svakako da će podržati i komanda i Zajedništvo, ne baš svaka 50% ali će nekako podijeliti troškove. Kako će se to izvesti, vidjet ćemo. U tome je više upućen moj suradnik, a i tvoj, gosp. Ivan Frana, koji je, evo, upravo sad ušao unutra. Tako da možete njega pitati kako će se taj tim zvati, da li Prolaz, da li Starigrad, to su oni već odlučili na svom zasjedanju ili je to odlučilo rukovodstvo tog kluba, odnosno športskog društva. Ja sam bio na jednom sastanku, mišljenja su podijeljena i Bogu hvala, to je prava demokracija kada su mišljenja podijeljena. Kad bi svi bili istomišljenici onda bi komunitet bio savršen, ovako još nije. Tako da će vam oko svega toga on dati korektan i točan odgovor.

U Domu kulture iz Karaševa je poravnjena dvorana amfiteatarskog tipa i stavljeni su zatim pločice koje snažno kontrastiraju s postojećom muralnom freskom. Znam da ste se vi vehementno protivili mijenjanju destinacije Doma kulture i upravo Vas nastavak na 5 str.

FRA MARIO OPET ZAJEDNO S KARAŠEVIMA!

Živimo u vremenu koje nasuprot katoličkoj vjeri nije uvijek prijateljski raspoloženo.

Ima katkad neprihvatanja i izrugivanja onoga što je nama kršćanima sveto – u privatnom i javnom životu, također na filmu, radiju i televiziji kao i u elektroničkim medijima. Postoji prije svega proširena ravnodušnost i nezainteresiranost oko religioznih stvari, posebice oko istina kršćanske vjere. Naravno, ima također – Bogu hvala – tamo gdje bi se čovjek najmanje nadao, npr. među mlađim ljudima, radosne otvorenosti za Boga i njegovu poruku, koju Crkva naviješta.

Možda je došlo vrijeme da ponovno oživimo pučke misije koje su bile obljubljene šezdesetih godina dvadesetoga stoljeća. Dvojica ili trojica misionara dolazila su kroz jedan tjedan u župu. Dnevno je bila "misijska propovijed", ispovijedi, kućni posjeti, vjerski razgovori; sve je to trebalo doprinijeti ponovnom buđenju i upoznavanju vjere. I to je mnogostruko uspjevalo.

Nakon toga je došlo vrijeme kada se smatralo da to više nije potrebno. Punoljetni, odrasli kršćani ne trebaju više takve impulse, mislilo se. U međuvremenu su se stvari izmijenile. Znanje o vjeri je dramatično opalo, religiozna praksa barem u Evropi je u nazadovanju. U isto vrijeme raste čežnja za smislim, traženje orientacije.

U takvim vremenima budi se uvijek iznova nova svijest za izvorom, za počecima. Djela Apostolska u Bibliji, u Novom zavjetu daju nam

Hodočašće Mariji Lurdskoj u Karaševu

izvješće o počecima Crkve. Ono što je počelo na Duhove i uskoro dovelo do utemeljenja kršćanskih zajednica u cijelom tadašnjem svijetu, ide i danas. Djela apostolska se pišu i danas, u 2012. godini.

Pravi početak učinio je Isus. On je poslao prve glasnike svoje poruke. Oni nemaju nalog od samih sebe. Poslani su od Isusa. Oni ne naviještaju same sebe, nego Isusa. On ih ne šalje same. Oni ne trebaju biti pojedinačni borci. Trebaju biti barem dvojica na putu. Važno za danas: sam ne mogu biti kršćanin. Bezuvjetno trebam zajednicu u vjeri!

Isus im daje pravu opremu za put: ni novac, ni hranu, ali zato vlast nad zlim silama, nad nečistim dusima. Taj redoslijed moramo uvijek iznova učiti. Naravno da Crkva treba novac kao i svi mi. Ali to ne smije zauzimati prvo mjesto. Prve "pučke misije" apostola bile su vrlo uspješne.

Nama se čini da se to ne

Pogled iz kuća

Sveta misa u Karaševskom svetištu

uklapa u našu sliku svijeta. Tako mislimo mi. A ipak i u našem vremenu ima mnogo ljudskih nevolja, mnogo unutarnjih i vanjskih nesloboda i ovisnosti, koje mogu imati posla s "nečistim dusima". Može se misliti na fenomen okultizma, na porast brutalnog nasilja, na fenomene neumjereni strasti svake vrste kao što su alkohol, materijalne opsjednutosti – ne upućuje li nas sve to, da mislimo, kako i danas ima nevolja i robovanja čovjeka zbog "nečistih duhova" i da je Isus Krist imao pravo kad je opunomoćio apostole i njihove nasljednike da upravo te duhove protjeruju kroz riječ i molitvu?

Pozvani smo u našim srcima obnoviti spremnost vjere. Vjerovati i ići u crkvu je više nego lijepa tradicija od koje se ne želimo udaljiti. Treba unutarnje osvjedočenje. Sveta Majka Božja poziva nas da se dademo voditi od njezine ruke prema izvorima života, koji nam se otvaraju u Riječi Božjoj i u sakramentima Crkve. Na nama je hoćemo li to vrijeme milosti koristiti i ljubav Božju prihvatiti ili ne!

Dr. theol. Davor Lucacela

UIȚE BANU', NU E BANU'!

După ce rezultatele alegerilor locale din iunie au fost validate, primarul reales Marian Vlasici și proaspății consilieri declarați aleși s-au întrunit într-o primă ședință de constituire a Consiliului local Lupac pe data de 26 iunie, 2012.

Bosilca Gheorghe, Chicheș Petre, Covaci Gheorghe, Duma Crăciun, Duma Marian, Lucacela Marian, Popescu Mircea, Radovancovici Slavoliub, Șera Gheorghe și Veca Mihai au jurat la investirea lor în funcția de consilier că vor respecta Constituția și legile țării și vor face cu bună credință tot ce le stă în putere și priceperă pentru binele locuitorilor comunei Lupac. Acești lucru a jurat și Marian Vlasici la reinvestirea sa ca primar al comunei...

Nici n-au trecut două zile de la solemna și aproape înduioșătoarea ședință festivă despre care vorbiseră că, spre seară, aleșii locali au și primit o convocare pentru o altă ședință – de data asta extraordinară. Vă mai amintiți despre ciudatul traseu pe care l-au străbătut banii alocate din fondul de rezervă unui număr de 1.657 de primării din țară? Ca să fiu mai explicit, în luna aprilie a acestui an, printr-oordonanță de urgență a fostului guvern al României, al cărui premier era atunci MR Ungureanu, s-au alocat peste 648 de milioane de lei către acele primării, pentru plata unor arierate aferente unor cheltuieli curente și de capital, precum și pentru cofinanțarea unor proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile. O mică parte din această sumă, mai precis 880 de mii de lei, a ajuns și în vîstierile primăriei Lupac. Între timp se schimbă guvernul, iar noui premier, Victor Ponta, dă și el o ordonanță de urgență prin care obligă primăriile care nu au reușit să cheltue banii să restituie sumele neutilizate.

Despre asta este vorba la ședința noastră din 29 iunie...

Așadar, puțin nedumeriți, aleșii noștri constată că sunt convocați să voteze o rectificare a bugetului de venituri pe anul 2012, pentru restituirea sume de 704.000 de lei. Consilierul Mircea Popescu (PSD) remarcă faptul că președintele de

Sedința de investire a Consiliului local Lupac

ședință trece direct la ordinea de zi, deși nu există încă formate comisii de specialitate și fără să fie aprobat regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului local, cu alte cuvinte, fără să știe fiecare ce are de facut și ce responsabilități îi revin. Acești consilieri atrage atenția că trebuie trimis un material pentru documentare fiecărui consilier în parte, cu cel puțin trei zile înainte de începerea ședinței. Deranjat de modul în care a întăresi primăria că trebuie să-și informeze

Jurământul primarului

consilierii cu privire la subiectele de pe ordinea de zi, dar și după o mini-dispută cu primarul pe această temă, consilierul Slavoliub Radovancovici (PPDD) părăsește sala de ședințe, abtinându-se de la vot.

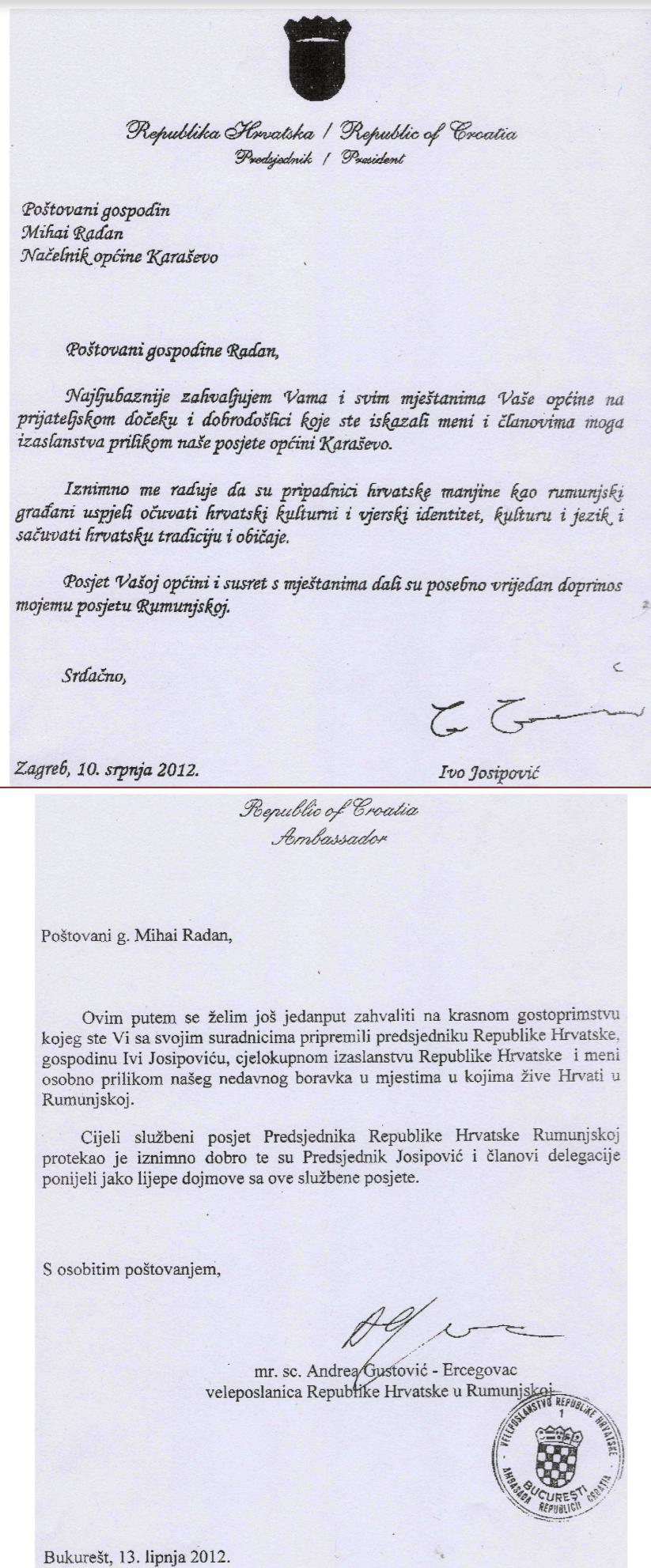
Până la urmă, însă, se votează restituirea sumei – fiindcă nu există alternativă.

Şi consilierul Uniunii Croaților, Mihai Vlasici, s-a făcut remarcat în această scurtă perioadă – prin performanța de a lipsi de la ambele ședințe.

Povestea banilor nu se termină aici. Ordonanța de urgență a guvernului Ponta a fost declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională, premierul Ponta anunțând la vremea respectivă că în baza deciziei Curții de Conturi pot fi retrase doar sumele alocate primăriilor care nu aveau nici arierate și nici proiecte europene care să necesite cofinanțare. Purtătorul de cuvânt al Guvernului a precizat că prin hotărârea aprobată în ședința de miercuri, 18 iulie, a Guvernului vor fi alocate primăriilor din țară 107,5 milioane lei din Fondul de rezervă.

Prin urmare, există posibilitatea ca o parte din banii restituiți de primăria Lupac să se reîntoarcă în conturile acesteia.

Daniel Lucacela

nastavak sa 3 str.

zato i pitam: Hoćete li u Vašem mandatu vratiti dvorani prvobitni oblik i Domu kulture inicijalnu namjeru?

Svakako to je namjera i predviđeno je. Ja s tugom konstatiram da bivše Mjesno vijeće nije imalo odobrenje stručne institucije koja se zove Kulturni odjel županije. Oni su to uradili po svojoj glavi. Tu je trebalo imati odobrenje jer se promjenila namjena kulturne institucije. Oni su od Doma kulture, koji je propisno bio zamišljen i sagrađen, stvorili jedan veliki i široki restoran koji ima još i vodoravnu scenu, vodoravnu s ostalom prostorijom. To nije korektno, vi ne možete tamo predstaviti nešto. Oni koji su to osudili i presudili bili su jako neuki, na žalost, skoro nepismeni jer smatrati da su dvorana za predstave i dvorana za svadbe jedno te isto – žao mi je! Imao si propisnu dvoranu za predstave, a pretvorena je u propisnu dvoranu za svadbe.

Ono što će nam sada zadavati i probleme i glavobolje se odnosi na novčane mogućnosti općine i Mjesnog vijeća da sagradi prostoriju ili dvoranu za svadbe. Jer ne možete sad ljudima to ukinuti i reći gotovo je sa svadbama, ponovno kvarimo i napravljamo ono što je bilo jer će ljudi reći pa opet u nas, opet smo mi krivi. Tako da ćemo se strijeti još godinu, dvije dana, napraviti ćemo najprije prostoriju za svadbe na nekoj drugoj lokaciji, a zatim ćemo opet napraviti Dom kulture da bude Dom kulture, odnosno da bude ono što je bio. E sad, tko će podnijeti te troškove... jer to je bilo malo pretjeranje u ispoljavanju moći. Ovi su ljudi mislili da su svemoćni i da mogu mijenjati kako hoću i što žele. To nije tako, jedno Mjesno vijeće se upravlja po zakonima, a u zakonu je posebno određeno da ne smije nitko mijenjati namjenu jedne institucije.

Rekao mi je jednom bivši

knez da taj Dom kulture nije više služio nikome za ništa. U redu, nije služio ali tamo si ti sve rukovodio, uključivo kulturnu djelatnost. Imao si čovjeka koji je dvanaest godina pored tebe spavao, sanjao i ništa nije radio, a to nije on bio kriv nego ti. Dopustio si, dozvolio si to. Trebao si reći: „čovjče, ja imam ovdje jednu instituciju, ti si plaćen za to, nije važno je li pola norma ili pet leja, ali ti si plaćen“. Onda drugo, uzeo si mu prostorije, pretvorio si prostoriju za probe i za igranje stolnog tenisa u prostoriju za zasjedanje Mjesnog vijeća. Nisi trebao pretvoriti ovo u ono, ono u ovo, prema tome, zatvorio si Dom kulture. E, sad ćemo prepustiti Domu kulture prostoriju koja je bila namjenjena Mjesnom vijeću, a sjednice mjesnog vijeća ćemo održati u Zajedništvu gdje imamo sasvim modernu i dobro opremljenu prostoriju za tu stvar.

Bliži se Kirvaj u Karađevu. Vi ste prošle nedjelje obavijestili ljudi da će na našem kirvaju svirati formacija Zorana Birte, koju će platiti Zajedništvo ali, isto tako, na kirvaju može svirati i neka druga formacija ako je netko voljan platiti još jednu ekstra formaciju. Što ako grupica mladića nađe i plati jednu muzičku formaciju i zatraži da ta formacija svira na stepenici

nicama Doma kulture, kao preprošle godine?

To sam upravo prošle nedjelje javio i rekao sam glasno i jasno da Zajedništvo plaća muziku za kirvajsko veselje. Pored tog društva koji će tamo svirati, može tko hoće angažirati i drugo društvo da tamo svira. Neće svirati paralelno ili simultano, nego ćemo napraviti raspored, sasvim korektan i pravedan. Pola - pola ako su dva društva, i to na sceni. Ako dođe netko treći onda ćemo cijelokupno vrijeme podijeliti na tri jednaka dijela jer nitko ne može imati više prava od onog drugog. Prema tome, ako netko dovede muzičko društvo iz Beograda, na primjer, nema nikakvih problema ali to ne plaća nitko više osim onoga ili onih koji su tu formaciju doveli. Za osnovno kirvajsko veselje Zajedništvo plaća muziku isto kao što plaća u svim mjestima gdje žive Hrvati

Ako imate neku poruku za čitatelje „Hrvatske grančice“.

Moja je poruka za naše čitatelje da od sada nadalje jako pažljivo čitaju Hrvatsku grančicu jer će tamo dobivati puno informacija o njihovim pravima, o administrativnim pravima što imaju ljudi kao proizvođaci i poljoprivrednici ali i o drugim društvenim pravima ljudi. U Grančici će sve biti objavljeno u detaljima kako ne bi više dužili te govore pred zgradom komande jer ako knez mnogo govoriti onda slušatelj ima tendenciju zapamtiti zadnje obavijesti i zaboraviti ono što je bilo rečeno na početku. To će biti jedan od načina komunikacije s ljudima jer, na kraju krajeva, nigdje nema ovakvog sistema. Sistem „da vika knez prid komandom“ je stari sistem; mi smo ga čuvali i čuvamo ga. I nadalje će doći ljudi da ih pozdravimo i da im kažemo da smo im poslali u novini informacije i novosti o tome, o tome, o tome.

Ivan Dobra

PAŽNJA - RADI SE NA PUTU!

Ako ste u zadnjim mjesecima vozili od Karaševa prema Ričici, na nacionalnom putu DN 58, niste mogli a da ne primjetite radove koje se odvijaju na konsolidaciji jednog od mostića na tom pravcu.

Pored odgovarajućih prometnih znakova, koji upozoravaju vozače da su u tijeku radovi na cesti i da moraju prilagoditi brzinu svojih vozila, kao dodatna sigurnosna mjera, na samome mostiću postavljena su i dva semafora, s jedne i druge strane ceste. Samo što ti semafori više zbuju nego što pomažu vozačima. Oni koji često prolaze tuda, skoro pa nikad ne vide te semafore da rade na isti način. Ili su totalno isključeni, ili im treperi žuto svjetlo u znak povećavanja opreza, ili samo jedan od njih funkcioniра, dok onaj drugi miruje, ili (što nije baš tako čest slučaj) čak oba funkcioniраju po propisu. Nije ni za čudo što u takvim okolnostima povjerenje u te prometne znakove polako nestaje, a nestaje ponekad i strpljenje nekih vozača, koji, preuzimajući na sebe odgovornost, ignoriraju čak i crveno svjetlo sa semafora (tada kada ovi prorade). Takvi potezi, nažalost, mogu imati kobne posljedice.

Sve ove brige mogle bi nestati u narednih dva- tri mjeseca ukoliko radovi napreduju u istom ritmu u kojem su se do sad odvijali. Ali, iz mutnih i nama nepoznatih razloga, u našoj državi ovakve vrste radova produžuju se u bezkonačnost.

Sjećam se da smo prošle godine, za vrijeme jednog kratkog boravka u Subotici, (tada je mladež ZHR-a odgovorila pozivu mladeži Demokratskog Saveza Hrvata u Vojvodini), posjetili

Radovi se odvijaju jako sporo

tamošnju gradsku kuću, najuspješnije arhitektonsko ostvarenje ovoga grada. Ta impozantna zgrada zadržava ne samo po svojoj veličini i posebnoj pažnji koji su tadašnji majstori graditelji posvetili svakome detalju (kako u vanjskom izgledu, tako i unutar zgrade), već i po neobičnoj brzini izgradnje. Teško je zamisliti da je zgrada dugačka 105 metara, široka 45 metara i visoka 76 metara, a čija površina obuhvaća 5.838 kvadratnih metara bila podignuta od samoga temelja u samo dvije godine, a još teže je nama zamisliti da se to dogodilo između 1908. i 1910. godine, s primitivnim gradivnim strojevima i alatima u odnosu na ovih današnjih. Radnicima je nakon toga bilo potrebno još pune dvije godine kako bi ukrasili i

dovršili njegovi interijeri. Znači, svega četiri godine!

Rekao sam tada našim domaćinima da kod nas otprije-like toliko godina traje izgradnja jednog prosječnog mosta, misleći (pomalo zlобно!) na novo dovršeni nadvoz iz našeg Vojtega, čija je izgradnja otprije-like isto toliko trajala...

Sve, u svemu, ne želim ni pomislići da se takva situacija može ponoviti i na obnovi ovog našeg mostića. Stoga, želim našim vrijednim majstorima obnavljateljima – lak posao i uspešan rad!

Daniel Lucacela

koji s vremenom trunu i nagrizaju zub. Redovna i pravilna higijena usta i zubi sprječava nastanak karijesa zuba i bolesti sluznice u ustima. Uz četkicu i pastu za zube, potrebno je čistiti i prostor između zuba. Taj je prostor nedostupan četkici, pa se treba čistiti zubnim koncem.

Kod malih djeca, čišćenjem zubi počnite od prvog zuba nadalje. U prve dvije godine je dovoljno zube djetetu očistiti jedanput dnevno. Deset sekundi četkanja zuba je na početku dovoljno. Nakon drugog rođendana djetetu čistite zube dva puta dnevno. Pasta za zube na četkici neka bude u količini zrna graška.

Daniel Lucacela

KAKO SAČUVATI ZDRAVE ZUBE?

Dr. Milja Vataš savjetuje nas...

Da biste imali zdrave zube morate poštivati nekoliko osnovna pravila. Jedno od tih je da se morate brinuti o oralnoj higijeni, a to pretpostavlja redovito pranje zuba. Najpoželjnije bi bilo da nakon svakog obroka (jela) operemo zube s četkicom, ali ako se to baš i ne može, iz pouzdanih razloga, onda postaje obvezatno čišćenje i pranje zuba (s pastom i četkicom za zube) navečer, prije spavanja. Preko noći zadržavaju se na griznoj površini zuba ostatci hrane,

PRIMĂRIA CARAŞOVA Vă INFORMEAZĂ:

Având în vedere că începând cu data de 16.07.2012 au fost închise ultimele depozite din județul Caraș-Severin. Deșeurile menajere se ambalează și depozitează temporar la Reșița prin S.C. Ecosal S.A.

Conform legislației în vigoare se consideră deșuri menajere, deșeurile provenite din activități casnice.

Firma colectoare ne informează că nu sunt considerate deșuri menajere următoarele:

1. Deșeurile periculoase (bateriile, medicamentele, uleiurile minerale, vopselele, răsinile, adezivii etc.);
2. Deșeurile reciclabile (hârtie, carton, plastic, metale feroase și neferoase);
3. Deșeurile de echipamente electrice și electronice (fiare de călcat, aspiratoare, mașini de spălat, frigidere, echipamente de iluminat etc.);
4. Deșeurile de origine animală;
5. Deșeurile solide;
6. Deșeurile provenite din construcții și demolări;
7. Deșeurile voluminoase (mobilier, obiecte sanitare, geamuri, uși etc.);
8. Deșeurile provenite din toaletarea copacilor și defrișarea vegetației ierboase și forestiere;

ACESTE DEȘURI AU REGIM SPECIAL ȘI SE COLECTEAZĂ SELECTIV. ÎN CONSECINȚĂ NU POT FI COLECTATE ODATĂ CU DEȘEURILE MENAJERE.

Sursa: www.aradon.ro

Sursa: www.energyonline.ro